

Gospodarką będziemy nazywać system współdziałających ze sobą podmiotów gospodarczych.

Każda gospodarka będzie musiała znaleźć odpowiedź na następujące stojące przed nią pytania:

1. Jakie dobra i w jakich ilościach powinny być w danej gospodarce produkowane?
2. Jak powinna przebiegać alokacja zasobów i jakie metody produkcji powinny być stosowane?
3. W jaki sposób wytworzone dobra powinny być dzielone pomiędzy uczestników procesu gospodarowania?

Główna teza tradycyjnej ekonomii klasycznej głosi, że przy przyjęciu założenia o racjonalności zachowania podmiotów - egoistyczne decyzje podmiotów - dzięki działaniu mechanizmu rynkowego, bez żadnej ingerencji z zewnątrz (np. ze strony państwa), prowadzą do optymalnego rozwiązania postawionych wyżej problemów.

Rynkiem będziemy określać ogół oferentów i nabywców, których wzajemnie od siebie uzależnione decyzje kształtują podaż i popyt oraz wpływają na poziom ceny.

Konkretną formę rynku możemy scharakteryzować przez trzy własności:

- 1) ilość oferentów i nabywców,
- 2) istnienie lub brak preferencji,
- 3) ilość wiedzy o danym rynku, którą dysponują podmioty rynkowe.

Ze względu na ilość oferentów i nabywców możemy wyróżnić:

<div>oferenci</div> <div>nabywcy</div>	Jeden	Kilku	Wielu
Jeden	Obustronny monopol	Ograniczony monopol nabywcy	Monopol nabywcy
Kilku	Ograniczony monopol oferenta	Obustronny oligopol	Oligopol nabywców
Wielu	Monopol oferenta	Oligopol oferentów	Polipol

Preferencje, które mogą występować na rynku mogą mieć różny charakter; wyróżnimy tu trzy grupy takich preferencji:

- **preferencje przestrzenne** (wynikające z rozmieszczenia przestrzennego podmiotów)
- **preferencje rzeczowe** (dotyczące dobra będącego przedmiotem handlu, np. jego własności: jakości, kształtu, koloru, opakowania itp.)
- **preferencje osobowe** (dotyczące samego oferenta czy nabywcy, np. znaku firmowego, jego nazwy, czasem również samej jego osoby).

Możemy mówić o preferencjach:

1. Nabywców względem oferentów.
2. Oferentów względem nabywców.

Ze względu na preferencje wyróżniamy:

Rynek homogeniczny występuje, gdy nie występują na nim żadne preferencje.

Rynek heterogeniczny pojawia się wtedy, gdy nabywcy albo oferenci mają preferencje.

Ze względu na ilość wiedzy o rynku wyróżniamy:

Rynek o doskonałej przejrzystości występuje, gdy wszyscy nabywcy są zorientowani, jakie są własności dobra będącego przedmiotem handlu, po jakiej cenie, w jakich ilościach, od jakiego i gdzie działającego oferenta mogą to dobro kupić. Natomiast wszyscy oferenci są doskonale zorientowani komu, gdzie, po ile, w jakich ilościach mogą sprzedać oferowane przez siebie dobro, a także gdzie, po ile, w jakich ilościach, o jakich własnościach dobro oferują wszyscy inni oferenci.

Rynek o niedoskonałej przejrzystości występuje, gdy podmioty gospodarcze nie posiadają pełnej wiedzy dotyczącej m.in: cen, jakości dóbr, reakcji innych uczestników gry rynkowej na działania jednego z nich.

Ilość form rynku jaką można wyodrębnić przy pomocy trzech kryteriów wynosi:

$$9 \times 2 \times 2 = 36$$

Założenia rynku o konkurencji doskonałej:

1. Na rynku tym działa bardzo wielu drobnych oferentów i bardzo wielu drobnych nabywców (atomizacja rynku).
2. Na rynku nie ma żadnych preferencji.
3. Rynek jest doskonale przejrzysty.

Z założeń modelu doskonałej konkurencji wynika, że:

1. Na rynku pojedynczy oferent czy pojedynczy nabywca nie mają żadnego wpływu na cenę dobra. Jest ona dla nich parametrem, do wysokości którego dostosowują swoje decyzje.
2. Na dane dobro w danym momencie obowiązywać może tylko jedna cena.
3. Cena na rynku o doskonałej konkurencji może się zmieniać w czasie, ale jest to efekt działań dużej ilości nabywców lub oferentów